

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zadar

KLASA: 041-01/25-02/9
URBROJ: 613-15-26-9
Zadar, 02. ožujka 2026.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Općina Sukošan
za 2024.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O OPĆINI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje i izvršenje proračuna	7
	Financijski izvještaji	9
	Projekti financirani u 2024.	17
	Javna nabava	18
III.	REVIZIJA ZA 2024.	20
	Ciljevi i područja revizije	20
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	20
	Metode i postupci revizije	21
	Nalaz za 2024.	22

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Općine Sukošan (dalje u tekstu: Općina) za 2024.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Općine sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2024. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Općine za 2024. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Rashodi za naknade članovima predstavničkih i izvršnih tijela ostvareni su u iznosu od 20.315,52 eura, od čega se 15.025,14 eura odnosi na naknade savjetnicima općinskog načelnika. Naknade savjetnicima obračunane su na temelju knjigovodstvenih isprava koje ne sadrže podatke o obavljenim savjetničkim poslovima, odnosno spomenute isprave ne sadrže naznaku poslovnog događaja u vezi s kojim su nastale te se ne može potvrditi opravdanost korištenja savjetničkih usluga.

Vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine evidentirana je u glavnoj knjizi i iskazana u Bilanci u iznosu od 17.040.315,79 eura. Općina nije ustrojila i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima (kao što su inventarni broj, datum stavljanja u uporabu, oznaka ulaznog računa, lokacija i drugi podaci o imovini za potrebe nadzora i praćenja poslovanja), a stavke glavne knjige ne pružaju cjelovite podatke o imovini i stoga se ne može potvrditi točnost podataka o vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima.

Potraživanja su koncem 2024. evidentirana u glavnoj knjizi i iskazana u financijskim izvještajima u iznosu od 405.371,25 eura. Vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od 117.486,07 eura, naknade za uređenje voda u iznosu od 93.700,88 eura, komunalni doprinos u iznosu od 60.580,37 eura, porez na kuće za odmor u iznosu od 53.548,67 eura te potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine (građevinskog zemljišta) u iznosu od 38.949,98 eura. Poslove utvrđivanja i naplate poreza na potrošnju i poreza na promet nekretnina obavlja Porezna uprava. Prema izvješću Porezne uprave, stanje nenaplaćenih potraživanja za porez na promet nekretnina na 31. prosinca 2024. iznosi 94.175,67 eura. Navedeni iznos nije evidentiran u poslovnim knjigama niti iskazan u financijskim izvještajima. Analitičke knjigovodstvene evidencije potraživanja ustrojene su po subjektima, računima Računskog plana i pojedinačnim iznosima, ali ne i prema rokovima dospijeća te Općina ne raspolaže podacima o strukturi dospjelih potraživanja po starosti. Općina nije provela ispravak vrijednosti potraživanja, a revizijom je utvrđeno da je Općina imala potraživanja starija od godinu dana za koja je bila propisana obveza ispravka vrijednosti.

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je koncem 2024. u iznosu od 19.881.454,91 euro. Godišnjim popisom imovine i obveza nije utvrđeno stvarno stanje imovine i obveza te nije provedeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, odnosno nije postignuta osnovna svrha popisa. U siječnju 2025. Povjerenstvo za popis imovine sastavilo je Izvještaj o popisu imovine i obveza bez priloženih popisnih lista iz kojih bi bilo vidljivo da je popis proveden. Navedeni Izvještaj dostavljen je općinskom načelniku, koji nije donio odluku o prihvaćanju navedenog Izvještaja.

Općina u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nema evidentirane, odnosno iskazane izvanbilančne zapise, iako vodi sudske sporove kao tužitelj i tuženik te izdaje i prima instrumente osiguranja plaćanja (mjenice i zadužnice). (točka 2. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Općine za 2024. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Proračunom za 2024. proračunska zaliha planirana je u iznosu od 6.500,00 eura. Korištena je u ukupnom iznosu od 6.464,65 eura, od čega za pomoć udruzi građana u iznosu od 5.000,00 eura i motociklističkom klubu u iznosu od 1.464,65 eura, a propisano je da se sredstva proračunske zalihe koriste za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških i ostalih nepredvidivih nesreća odnosno izvanrednih događaja tijekom godine.

U prosincu 2021. donesen je Provedbeni program Općine za razdoblje 2021. – 2025., kojim su određeni ciljevi, prioritete, mjere, aktivnosti i razvojni projekti Općine. Općina ne prati ostvarenje provedbe navedenog Programa te za 2024. nije sastavila godišnje izvješće o provedbi koje je trebalo biti objavljeno na mrežnim stranicama Općine. (točka 1. Nalaza)

- Proračunom i Programom građenja komunalne infrastrukture te njegovim izmjenama za 2024. planirana su sredstva u iznosu od 4.452.800,00 eura. Spomenutim Programom planirana su sredstva za izgradnju i uređenje dječjih vrtića u iznosu od 885.000,00 eura, izgradnju i uređenje društvenih prostorija u iznosu od 710.000,00 eura, uređenje osnovne škole u iznosu od 10.000,00 eura te širokopojasni internet u iznosu od 10.000,00 eura. Rashodi za izgradnju i uređenje dječjih vrtića ostvareni su u iznosu od 397.312,80 eura, a za širokopojasni internet u iznosu od 171.319,46 eura, dok rashodi za izgradnju i uređenje društvenih prostorija, odnosno uređenje osnovne škole nisu ostvareni. Navedeni objekti nisu građevine i uređaji komunalne infrastrukture te ih nije trebalo planirati Programom građenja komunalne infrastrukture. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura su nerazvrstane ceste, javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javna parkirališta, javne garaže, javne zelene površine, građevine i uređaji javne namjene, javna rasvjeta, groblja i krematoriji na grobljima i građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza. Osim navedenih građevina, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i druge građevine komunalne infrastrukture, ako služe za obavljanje komunalne djelatnosti. (točka 3. Nalaza)

Obveze Općine

Općina je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijave ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O OPĆINI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zadarske županije. Obuhvaća četiri naselja (Sukošan, Debeljak, Gorica i Glavica) s ukupno 4 583 stanovnika (prema Popisu stanovništva iz 2021.). Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) te Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 3/24), Općina je razvrstana u sedmu skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Sjedište Općine je Hrvatskih branitelja 14, Sukošan.

Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine ustrojen je Jedinstveni upravni odjel. Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinstvenog upravnog odjela Općine Sukošan iz studenoga 2020. te njegovim izmjenama i dopunama iz kolovoza 2021. i svibnja 2024. predviđeno je jedanaest radnih mjesta s 12 izvršitelja. Koncem 2024. Općina je imala jedanaest zaposlenika (službenika) za obavljanje poslova iz djelokruga Jedinstvenog upravnog odjela (deset na neodređeno i jednog na određeno vrijeme) te općinskog načelnika kao dužnosnika.

Doneseni su Statut te drugi unutarnji akti. Statut Općine je u ožujku 2021. usklađen s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 144/20). Prema Statutu, tijela Općine su Općinsko vijeće i općinski načelnik. Općinsko vijeće ima 13 vijećnika. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna tijekom 2024. i u vrijeme obavljanja revizije je općinski načelnik Ante Martinac, koji dužnost obavlja profesionalno te, u skladu s odredbama članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, ostvaruje pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava mu se u staž osiguranja.

Općina ima jednog proračunskog korisnika (dječji vrtić), čiji je jedini osnivač i u kojem je koncem 2024. bilo 48 zaposlenika. Također, jedini je osnivač trgovačkog društva za obavljanje komunalnih djelatnosti u kojem ima 100,0 % udjela u temeljnom kapitalu, dok u temeljnom kapitalu pet trgovačkih društava ima suvlasničke udjele zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave (50,0 % u društvu za obavljanje djelatnosti javne odvodnje, 45,0 % u društvu za upravljanje širokopojasnom infrastrukturom, 3,16 % u društvu za obavljanje komunalnog linijskog prijevoza putnika, 3,14 % u društvu za gospodarenje otpadom i 2,07 % u društvu za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe).

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15, 102/19 i 105/25), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

U cilju uspostave sustava unutarnjih kontrola, Općina je sastavila pisane procedure kojima su detaljnije razrađeni ključni procesi u vezi sa zaprimanjem računa, stvaranjem obveza, naplatom prihoda, izdavanjem i obračunavanjem putnih naloga, blagajničkim poslovanjem, upravljanjem i raspolaganjem nekretninama u vlasništvu Općine te korištenjem službenih automobila. Spomenutim procedurama utvrđena je nadležnost odgovornih osoba te aktivnosti koje su odgovorne osobe obvezne provoditi radi osiguranja zakonitog, namjenskog i svrhovitog korištenja proračunskih sredstava.

U travnju 2022. donesen je Etički kodeks nositelja političkih dužnosti u Općini, a u listopadu 2024. Etički kodeks službenika i namještenika Jedininstvenog upravnog odjela Općine te je imenovan povjerenik za etiku.

Imenovana je osoba za nepravilnosti (u listopadu 2013.), službenik za informiranje (u studenome 2014.), koordinator za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću (u siječnju 2018.) i službenik za zaštitu osobnih podataka (u svibnju 2018.). Izjava općinskog načelnika kojom se zamjenjuje godišnje izvješće o nepravilnostima ako nisu zaprimljene prijave o nepravilnostima sastavljena je i upućena Ministarstvu financija u veljači 2025. Prema Izvješću o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2024. koje je sastavio službenik za informiranje, u 2024. je zaprimljeno šest zahtjeva i svi su riješeni tijekom 2024.

Općina provodi samoprocjenu funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola davanjem Izjave o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Općinski načelnik je za 2024. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (prilog 1.b), uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine.

Prema navedenoj Izjavi i Upitniku o fiskalnoj odgovornosti u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene su slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito trošenje sredstava, a odnose se na područje izvršenja proračuna (nisu obavljene kontrole na licu mjesta za one korisnike kojima je isplaćeno 2.654,46 eura ili više), područje računovodstvenog poslovanja (nije proveden ispravak vrijednosti potraživanja, nisu vođene analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine te ulaganja u dugotrajnu imovinu koja se u glavnoj knjizi prenosi s računa imovine u pripremi na račun imovine u upotrebi odmah po završetku ulaganja) i područje upravljanja imovinom (nije donesena strategija upravljanja i raspolaganja nekretninama te nije donesen godišnji plan za ostvarivanje ciljeva utvrđenih u strategiji). Prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti u područjima izvršavanja proračuna, računovodstva i upravljanja imovinom, spomenute nepravilnosti planiraju se ukloniti do konca 2025. Općina je koncem 2024. obavila formalnu i suštinsku kontrolu izjava o fiskalnoj odgovornosti koje su dostavili proračunski korisnik i trgovačka društva u vlasništvu i suvlasništvu Općine.

Općina ima mrežne stranice koje omogućuju ostvarivanje prava na pristup informacijama svim korisnicima na jednak način i pod jednakim uvjetima. Dokumenti i informacije o djelovanju Općine (proračun, unutarnji akti, financijski izvještaji, strateški dokumenti i planovi, dokumenti vezani za javnu nabavu, natječaji, kao i druge informacije) objavljeni su na mrežnim stranicama i u službenom glasilu Općine. Prije donošenja općih akata Općina je provela savjetovanje s javnošću.

Prema odredbama članka 3. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru Općina nije obvezna ustrojiti unutarnju reviziju te unutarnja revizija nije ustrojena.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun te Izmjene i dopune Proračuna za 2024. doneseni su u skladu s propisima i objavljeni su u službenom glasilu, odnosno na mrežnim stranicama Općine.

Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu od 6.785.000,00 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 8.235.000,00 eura te je planirano korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 1.450.000,00 eura. Izmjenama i dopunama Proračuna, donesenim u listopadu 2024., prihodi i primici planirani su u iznosu od 8.004.685,19 eura, što je 1.219.685,19 eura ili 18,0 % više od planiranih Proračunom, a rashodi i izdaci u iznosu od 9.850.000,00 eura, što je 1.615.000,00 eura ili 19,6 % više od planiranih Proračunom.

U odnosu na Proračun značajnije su povećani prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, i to za 1.055.462,00 eura ili 228,8 %, zbog očekivane kapitalne pomoći iz državnog proračuna za projekt razvoja širokopojasne infrastrukture te izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova za 821.387,44 eura ili 158,4 %, zbog otplate glavnice primljenih kredita i zajmova za financiranje razvoja širokopojasne infrastrukture na području navedenih općina.

Proračunom te Izmjenama i dopunama Proračuna planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Općine i proračunskog korisnika, a njihovo ostvarenje i utrošak Općina prati putem polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana proračunskog korisnika. Proračunska zaliha planirana je u iznosu od 6.500,00 eura i korištena u 2024. u iznosu od 6.464,65 eura.

Uz Proračun za 2024., donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno za 2025. i 2026. Prema spomenutim projekcijama, prihodi i primici te rashodi i izdaci za 2025. planirani su u iznosu od 6.270.000,00 eura, a za 2026. u iznosu od 5.588.000,00 eura.

Općina je uz Proračun za 2024. donijela Program građenja komunalne infrastrukture, Program održavanja komunalne infrastrukture, Program javnih potreba u socijalnoj skrbi, Program javnih potreba u športu, Program javnih potreba u kulturi, Program utroška boravišne pristojbe i Program utroška naknade za održavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru. Rashodi planirani navedenim programima usklađeni su s rashodima planiranim Proračunom za navedene programe.

Godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna za 2024., koji je usvojilo Općinsko vijeće u lipnju 2025., sadrži prihode i primitke te rashode i izdatke Općine i proračunskog korisnika. Prema spomenutom Izvještaju ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 5.987.423,01 euro, što je 2.017.262,18 eura ili 25,2 % manje od planiranih, dok su rashodi i izdaci ostvareni u iznosu od 6.223.980,85 eura, što je 3.626.019,15 eura ili 36,8 % manje od planiranih. Ostvaren je manjak prihoda i primitaka u iznosu od 236.557,84 eura, preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnog razdoblja iznosi 1.845.314,81 euro te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.608.756,97 eura.

Vrijednosno značajnije odstupanje ostvarenih prihoda i primitaka u odnosu na planirane odnosi se na manje ostvarene prihode od prodaje nefinancijske imovine za 490.418,21 euro ili 97,1 % zbog izostanka planirane prodaje zemljišta putem natječaja iz 2023. i primitaka od financijske imovine i zaduživanja za 1.533.349,04 eura ili 8,9 %, zbog primljenih kredita u 2023. za financiranje razvoja projekta širokopojasne infrastrukture, čija je provedba završena.

Vrijednosno značajnije odstupanje ostvarenih rashoda i izdataka u odnosu na planirane odnosi se na manje ostvarene rashode za nabavu nefinancijske imovine za 3.041.838,97 eura ili 62,0 % zbog projekta uređenja obale koji je ostvaren 1.047.362,31 euro manje od planiranog te nerealiziranih projekata izgradnje zgrade društvene namjene u Gorici u iznosu od 700.000,00 eura, izgradnje poslovne zone u iznosu od 500.000,00 eura te projekta izgradnje dječjeg vrtića u Debeljaku 500.000,00 eura.

U skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22) i Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 89/18), koja je bila na snazi do travnja 2023. kada je na snagu stupila Uredba o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 37/23), u lipnju 2021. imenovan je lokalni koordinator za strateško planiranje, a u prosincu 2021. donesen je Provedbeni program Općine za razdoblje 2021. – 2025. Provedbenim programom određeni su ciljevi, prioriteti, mjere, aktivnosti i razvojni projekti Općine, a usklađeni su s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine (Narodne novine 13/21) te Županijskom razvojnom strategijom Zadarske županije. Strateški okvir utvrđen je kroz 14 razvojnih mjera, i to: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, odgoj i obrazovanje, briga o djeci, socijalna skrb, kultura, tjelesna kultura i sport, zaštita i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarna i civilna zaštita, promet i održavanje javnih prometnica, gospodarski razvoj, lokalna uprava i administracija (redovan rad i funkcioniranje izvršne i predstavničke vlasti te upravnog odjela) i demografija u okviru kojih je 39 aktivnosti.

Prema Provedbenom programu vizija Općine obuhvaća usklađenost života s kvalitetnom infrastrukturom, razvijenim lokalnim institucijama te očuvanim lokalnim gospodarstvom. Misija Općine predstavlja pružanje visokog standarda kvalitete usluge lokalne samouprave, povećanje kvalitete života svih građana te unaprjeđivanje gospodarstva i cjelokupne zajednice.

Strategija upravljanja imovinom je obvezujući dokument u funkciji učinkovitog, djelotvornog i transparentnog upravljanja državnom imovinom. Strategijom se određuju dugoročni ciljevi i smjernice upravljanja državnom imovinom, uzimajući u obzir gospodarske i razvojne interese Republike Hrvatske. Prema odredbama Zakona o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18), pod pojmom državne imovine podrazumijeva se i imovina jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, imovina trgovačkih društava, zavoda i drugih pravnih osoba čiji je osnivač jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, imovina ustanova kojima je jedan od osnivača jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, imovina ustanova kojima je jedan od osnivača ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave te pojavni oblici državne imovine koji su tim pravnim osobama na temelju posebnog propisa ili pravnog posla dani na upravljanje ili korištenje bez obzira na visinu vlasničkih udjela. Općina je donijela Strategiju upravljanja imovinom za razdoblje od 2016. do 2023., a do vremena obavljanja revizije (svibanj 2025.) strategija upravljanja imovinom za naredno razdoblje nije donesena.

Financijski izvještaji

Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku te objavljeni na mrežnim stranicama Općine.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2024. iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Općine i proračunskog korisnika u dijelu u kojem ih Općina financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 5.742.739,09 eura, što je 7.305.488,97 eura ili 56,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na smanjenje primitaka od financijske imovine i zaduživanja za 4.830.095,98 eura ili 93,3 % zbog primljenih kredita u 2023. od Hrvatske banke za obnovu i razvoj (dalje u tekstu: HBOR) za financiranje razvoja projekta širokopojasne infrastrukture, čija je provedba završena, pomoći iz inozemstva i od subjekta unutar općeg proračuna za 2.081.436,61 euro ili 59,3 % zbog smanjenja pomoći temeljem prijenosa EU sredstava, prihoda od prodaje nefinancijske imovine za 1.116.228,98 eura ili 98,7 %, najvećim dijelom zbog izostanka planirane prodaje zemljišta putem natječaja iz 2023. te povećanje prihoda od poreza za 613.855,72 eura ili 25,7 % zbog porasta broja zaposlenih u Općini te je naplaćeno više prihoda od poreza na dohodak.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u eurima

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	2.391.041,40	3.004.897,12	125,7
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	3.508.040,79	1.426.604,18	40,7
3.	Prihodi od imovine	192.916,91	184.792,20	95,8
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	640.513,32	756.073,13	118,0
5.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	8.979,90	9.961,68	110,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.130.691,77	14.462,79	1,3
7.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	5.176.043,97	345.947,99	6,7
	Ukupni prihodi i primici	13.048.228,06	5.742.739,09	44,0

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu od 3.004.897,12 eura ili 52,3 % te pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 1.426.604,18 eura ili 24,8 % ukupnih prihoda. Svi drugi prihodi i primici iznose 1.311.237,79 eura ili 22,8 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu odnose se na dio prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, prihode od koncesija i koncesijskih odobrenja na pomorskom dobru, spomeničku rentu, boravišnu pristojbu, prihode od sufinanciranja, vodni doprinos, komunalni doprinos, komunalnu naknadu te prihode od prodaje nefinancijske imovine (građevinskog zemljišta). Ostvareni su u iznosu od 2.288.538,58 eura i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 39,9 %.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 3.004.897,12 eura. Odnose se na prihode od poreza na dohodak u iznosu od 2.059.319,60 eura, poreza na imovinu u iznosu od 834.969,19 eura (porez na promet nekretnina u iznosu od 584.056,82 eura, porez na kuće za odmor u iznosu od 244.740,82 eura i porez na korištenje javnih površina u iznosu od 6.171,55 eura) te poreza na robu i usluge u iznosu od 110.608,33 eura (porez na potrošnju u iznosu od 108.369,01 euro i porez na tvrtku iz prijašnjih godina u iznosu od 2.239,32 eura). Poslove utvrđivanja i naplate poreza na potrošnju i poreza na promet nekretnina obavlja Porezna uprava, koja dostavlja Općini zbirna mjesečna izvješća o stanju potraživanja.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 1.426.604,18 eura, a odnose se na pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 753.394,54 eura, kapitalne pomoći u iznosu od 378.066,56 eura i tekuće pomoći u iznosu od 295.143,08 eura.

Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 753.394,54 eura odnose se na kapitalne pomoći za projekt razvoja širokopojasne infrastrukture na području općina Galovac, Sukošan, Sveti Filip i Jakov i Škabrnja.

Ostvarene su na temelju Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020.

Kapitalne pomoći ostvarene su u iznosu od 378.066,56 eura, a odnose se na sanaciju pomorskog dobra (uređenje obalnog pojasa – predio Makarska) u iznosu od 214.806,74 eura, dogradnju područnog dječjeg vrtića Gorica u iznosu od 115.344,58 eura te na pomoć Općine Sveti Filip i Jakov za sufinanciranje projekta razvoja širokopojasne infrastrukture u iznosu od 47.915,24 eura. Sredstva za sanaciju pomorskog dobra ostvarena su na temelju Ugovora o sufinanciranju te dodatka Ugovoru zaključenog s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture u ožujku i prosincu 2024., a sredstva za dogradnju područnog dječjeg vrtića Gorica na temelju Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Mehanizma za oporavak i otpornost zaključenog između Ministarstva znanosti i obrazovanja (sada: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih), Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije te Općine Sukošan u ožujku 2023. Pomoć Općini Sveti Filip i Jakov za sufinanciranje projekta razvoja širokopojasne infrastrukture ostvarena je na temelju Sporazuma o poslovnoj suradnji na Projektu razvoja širokopojasnog pristupa prihvatljivog za financiranje iz EU fondova na području općina Sukošan, Sveti Filip i Jakov, Galovac i Škabrnja iz prosinca 2018., lipnja 2019., srpnja 2020., prosinca 2022. i listopada 2023., kojim se općine Sukošan i Sveti Filip i Jakov obvezuju financirati vlastite troškove provedbe projekta (konzultantske usluge, dizajn, izrada i tisak letaka, projektiranje i građenje širokopojasne mreže te troškovi najma postojeće infrastrukture) u iznosu od 195.830,49 eura, i to u udjelima od po 50,0 %.

Vrijednosno značajniji prihodi od tekućih pomoći odnose se na pomoći iz državnog proračuna odnosno sredstva fiskalnog izravnjanja u iznosu od 154.762,17 eura koja su doznačena na temelju Odluke o udjelu sredstava fiskalnog izravnjanja za pojedinu općinu, grad i županiju u ukupnim sredstvima fiskalnog izravnjanja s iznosom sredstava fiskalnog izravnjanja za 2024. godinu (Narodne novine 158/23) te pomoći proračunskom korisniku (dječji vrtić) u iznosu od 136.731,00 euro koje su doznačene na temelju Odluke o dodjeli sredstava za fiskalnu održivost dječjih vrtića za pedagošku godinu 2023./2024. (Narodne novine 155/23).

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 184.792,20 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od naknada za koncesije u iznosu od 96.264,74 eura te prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu od 87.597,65 eura.

Prihodi od naknada za koncesije ostvareni su od naknada za koncesiju na pomorskom dobru u iznosu od 58.909,24 eura (pripadajući udjel Općine u zajedničkim приходima koji se dijele između države, županije i grada ili općine na čijem području su ostvareni) te naknada za dozvole na pomorskom dobru u iznosu od 37.355,50 eura (dane u svrhu obavljanja djelatnosti ugostiteljstva i trgovine, iznajmljivanja suncobrana, ležaljki, daski za jedrenje i sredstava za vuču te drugih djelatnosti na pomorskom dobru).

Stupanjem na snagu Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine 83/23) kao jedan od načina redovnog upravljanja pomorskim dobrom uveden je institut dozvola na pomorskom dobru koji je zamijenio dotadašnja koncesijska odobrenja. Prema odredbama članaka 39. i 71. spomenutog Zakona, jedinice lokalne samouprave dužne su donijeti Plan upravljanja pomorskim dobrom za razdoblje od pet godina.

Plan treba sadržavati planirane aktivnosti na pomorskom dobru i prioritete njihove realizacije, izvore sredstava za njihovu realizaciju, plan održavanja, dohranjivanja plaža i gradnje na pomorskom dobru, plan davanja dozvola na pomorskom dobru i plan nadzora ovlaštenika dozvola na pomorskom dobru te objaviti javni natječaj za dodjelu dozvola na pomorskom dobru. Na temelju zaprimljenih ponuda na javnom natječaju te na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave donosi rješenje o davanju dozvole na pomorskom dobru najpovoljnijem ponuditelju. Dozvole na pomorskom dobru daju se na rok od dvije do pet godina te se mogu dati gospodarskom subjektu koji je registriran za obavljanje gospodarske djelatnosti samo za korištenje pomorskog dobra manjeg značaja. Općinsko vijeće je u ožujku 2024. usvojilo Plan upravljanja pomorskim dobrom za razdoblje od 2024. do 2028.

Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine ostvareni su u iznosu od 87.597,65 eura, a odnose se na prihode od zakupa poslovnih objekata u iznosu od 40.578,18 eura te ostale prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu od 47.019,47 eura. Prihodi od zakupa i iznajmljivanja javnih površina ostvareni su na temelju Odluke o naknadama za korištenje javne površine iz veljače 2023. te Odluke o zakupu javnih površina i neizgrađenog građevinskog zemljišta za postave kioska, štandova i drugih naprava iz lipnja 1998. te izmjena i dopuna navedene Odluke iz rujna 2009., kojom su utvrđeni način i uvjeti za davanje na privremeno korištenje i uporabu javnih površina radi postavljanja kioska, štandova i drugih naprava. Odlukom je utvrđeno da se javne površine daju na korištenje putem javnog natječaja, a iznimno neposrednom dodjelom, u pravilu na rok od jedne do tri godine. U kolovozu i studenome 2023. provedeni su natječaji za davanje javnih površina na korištenje za postavljanje kioska i drugih montažnih pokretnih naprava na području Općine. Početna cijena za postavljanje kioska iznosila je 26,54 eura po m², za postavljanje štandova 26,54 eura po m², a za korištenje javne površine i zakup štanda za prodaju koji je vlasništvo Općine 796,50 eura. S odabranim ponuditeljima zaključeni su ugovori o zakupu javnih površina.

Vrijednosno značajnije prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama čine prihodi od komunalnog doprinosa u iznosu od 404.241,91 euro, komunalne naknade u iznosu od 258.492,31 euro te prihodi od turističke pristojbe u iznosu od 71.124,51 euro. Odluka o komunalnom doprinosu donesena je u prosincu 2018. Odlukom su utvrđene četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja komunalnog doprinosa te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Sredstva komunalnog doprinosa namijenjena su financiranju gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture. Odluka o komunalnoj naknadi donesena je u prosincu 2018. Spomenutom Odlukom naselja na području Općine razvrstana su u jednu zonu za obračun komunalne naknade, utvrđeni su koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti oslobađanje od plaćanja komunalne naknade.

Prihodi od turističke pristojbe ostvareni su u iznosu od 71.124,51 euro na temelju odredbi članka 20., stavka 1. Zakona o turističkoj pristojbi (Narodne novine 52/19, 32/20 i 42/20), prema kojoj 30,0 % sredstava uplaćene turističke pristojbe pripada općini ili gradu na čijem području je osnovana turistička zajednica. Koriste se namjenski za poboljšanje uvjeta boravka turista. Programom utroška boravišne pristojbe za 2024. sredstva boravišne pristojbe utrošena su za poboljšanje uvjeta boravka gostiju.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 9.961,68 eura, a odnose se na kazne za prometne prekršaje u nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova u iznosu od 7.268,09 eura i ostale prihode u iznosu od 2.693,59 eura.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 14.462,79 eura. Odnose se na prihode od prodaje građevinskog zemljišta u iznosu od 9.581,79 eura ostvarene na temelju javnog natječaja o prodaji građevinskog zemljišta u vlasništvu Općine Sukošan iz 2011. (obročna plaćanja po ugovorima o kupoprodaji do konca 2024.) i prihode od prodaje prijevoznih sredstava (osobni automobili) u iznosu od 4.881,00 euro.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 345.947,99 eura te se odnose na primitke ostvarene na temelju ugovora o kreditu zaključenog s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak u veljači 2024. radi financiranja projekta dogradnje područnog vrtića u Gorici.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2024., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 5.963.317,53 eura, što je 5.739.656,98 eura ili 49,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na prethodnu godinu odnose se na smanjenje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 4.184.775,85 eura ili 69,5 % u vrijednosno značajnijem dijelu zbog završetka projekta razvoja širokopojasne infrastrukture tijekom 2023. te izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova za 2.088.353,85 eura ili 68,4 % zbog toga što je tijekom 2023. otplaćen kratkoročni kredit iz 2022. te rashoda za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini, koji su veći za 1.229.744,52 eura ili 267,7 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u eurima

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	255.271,43	327.849,31	128,4
2.	Materijalni rashodi	1.107.431,94	1.169.610,55	105,6
3.	Financijski rashodi	32.187,33	42.295,65	131,4
4.	Subvencije	89.223,70	19.000,00	21,3
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	638.768,74	849.177,30	132,9
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	128.692,06	178.599,63	138,8
7.	Ostali rashodi	378.894,20	577.409,68	152,4
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	6.019.260,94	1.834.485,09	30,5
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	3.053.244,17	964.890,32	31,6
	Ukupni rashodi i izdaci	11.702.974,51	5.963.317,53	51,0
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)	13.048.228,06	5.742.739,09	44,0
	Višak prihoda i primitaka	1.345.253,55	0,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	0,00	220.578,44	-

Vrijednosno značajniji su rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.834.485,09 eura ili 30,8 %, materijalni rashodi u iznosu od 1.169.610,55 eura ili 19,6 %, izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 964.890,32 eura ili 16,2 % te pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 849.177,30 eura ili 14,2 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Svi ostali rashodi iznose 1.145.154,27 eura ili 19,2 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 327.849,31 euro odnose se na brutoplaće u iznosu od 254.959,67 eura, doprinose na plaće u iznosu od 39.278,98 eura i ostale rashode za zaposlene u iznosu od 33.610,66 eura. Ostali rashodi za zaposlene u iznosu od 33.610,66 eura odnose se na bonus za uspješan rad u iznosu od 10.080,00 eura isplaćen svim zaposlenicima, novčane paušalne naknade za podmirivanje troškova prehrane zaposlenika u iznosu od 9.593,70 eura, regres za godišnji odmor u iznosu od 7.350,00 eura, dopunsko zdravstveno osiguranje za zaposlenike u iznosu od 2.051,96 eura, darove zaposlenima i djeci zaposlenih u iznosu od 1.820,00 eura, posebne nagrade zaposlenicima u iznosu od 1.320,00 eura, potporu zaposlenici za nabavu opreme za novorođenče u iznosu od 1.320,00 eura i preventivni zdravstveni pregled u iznosu od 75,00 eura, a ostvareni su po zaključcima općinskog načelnika. Pročelnica Jedinog jedinog upravnog odjela je u 2024. koristila punu starosnu mirovinu i bila je zaposlena na pola radnog vremena, a do stjecanja prava na punu starosnu mirovinu u prosincu 2023. obavljala je posao u punom radnom vremenu.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.169.610,55 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za usluge u iznosu od 1.040.251,67 eura, rashode za materijal i energiju u iznosu od 65.140,88 eura te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 42.923,21 euro.

U okviru rashoda za usluge vrijednosno značajniji su rashodi za komunalne usluge u iznosu od 587.733,31 euro (od čega se vrijednosno značajnije odnose na usluge čišćenja javnih površina u vrijednosti od 404.748,05 eura te usluge iznošenja i odvoza smeća u vrijednosti od 132.007,07 eura), rashodi za ostale usluge u iznosu od 222.649,27 eura (od čega se vrijednosno značajnije odnose na usluge održavanje plaža u vrijednosti od 84.190,18 eura, energetske usluge radi uštede električne energije za javnu rasvjetu u iznosu od 45.688,20 eura, uslugu naplate općinskih poreza u vrijednosti od 24.198,80 eura, usluge održavanja javnih površina u vrijednosti od 9.795,94 eura i usluge obnove dječjeg igrališta u vrijednosti od 9.789,83 eura) te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 117.010,05 eura (od čega se vrijednosno značajnije odnose na usluge održavanja cesta i putova u vrijednosti od 47.392,25 eura te usluge održavanja igrališta u vrijednosti od 29.883,47 eura).

Vrijednosno značajnije rashode za materijal i energiju čine rashodi za električnu energiju u iznosu od 39.024,77 eura te rashodi za motorni benzin i dizel gorivo u iznosu od 5.920,01 euro.

U okviru ostalih nespomenutih rashoda poslovanja vrijednosno značajnije su naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično u iznosu od 20.316,52 eura te reprezentacija u iznosu od 7.096,80 eura.

Vrijednosno najznačajniji financijski rashodi odnose se na kamate za primljene kredite i zajmove u iznosu od 36.259,28 eura.

Subvencije su ostvarene u iznosu od 19.000,00 eura, a odnose se na tekući prijenos sredstava Turističkoj zajednici Općine Sukošan za organiziranje izložbeno-prodajnog sajma pršuta i vina održanog u srpnju 2024. u Sukošanu radi poticanja proizvodnje navedenih i drugih poljoprivrednih proizvoda, u cilju obogaćivanja turističke ponude na području Općine.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna odnose se na prijenose sredstava dječjem vrtiću za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 830.354,35 eura.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima ostvareni su u iznosu od 178.599,63 eura, a odnose se na naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu od 157.217,83 eura te naknade građanima i kućanstvima u naravi u iznosu od 21.381,80 eura. Naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu od 157.217,83 eura odnose se na sufinanciranje udžbenika i radnih materijala za učenike u iznosu od 66.508,71 euro, stipendije i školarine za studente i učenike u iznosu od 52.180,00 eura, pomoć obiteljima i kućanstvima u iznosu od 19.329,12 eura te plaćanje opreme za novorođenčad u iznosu od 19.200,00 eura. Vrijednosno najznačajnije naknade građanima i kućanstvima u naravi odnose se na sufinanciranje cijene prijevoza autobusom u iznosu od 15.813,05 eura. Navedeni rashodi ostvareni su na temelju odluka o dodjeli sredstava.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 577.409,68 eura, a odnose se na tekuće donacije u novcu u iznosu od 547.666,81 euro i kapitalne pomoći trgovačkim društvima u iznosu od 29.742,87 eura. Vrijednosno najznačajnije tekuće donacije isplaćene su Dobrovoljnom vatrogasnom društvu i odnose se na financiranje vatrogasne djelatnosti u iznosu od 164.597,64 eura. Kapitalne pomoći trgovačkim društvima odnose se na pomoći vlastitom trgovačkom društvu za nabavu traktora s malčerom, motokultivatora i kosilice.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 1.834.485,09 eura. Vrijednosno značajniji odnose se na izgradnju obalnog pojasa Makarska u iznosu od 752.637,69 eura, dogradnju dječjeg vrtića u Gorici u iznosu od 396.386,70 eura i polaganje svjetlovodnog kabela u okviru projekta razvoja širokopojasne infrastrukture u iznosu od 171.319,46 eura.

Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova ostvareni su u iznosu od 964.890,32 eura, a odnose se na otplate glavnice po ugovorima o dugoročnom zaduživanju kod poslovnih banaka i HBOR-a u iznosu od 948.331,64 eura i otplate glavnice primljenih zajmova iz državnog proračuna u iznosu od 16.558,68 eura. Otplate glavnice primljenih kredita od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora u iznosu od 948.331,64 eura odnose se na izgradnju i opremanje dječjeg vrtića u Gorici (ugovor o dugoročnom kreditu iz 2018.), rekonstrukciju građevine poslovno-gospodarske namjene Tržnica na malo u Sukošanu (ugovor o dugoročnom kreditu iz 2019.), uređenje dijela obalnog pojasa u Sukošanu, od lokalne prometnice L63108 do središnjeg gata (ugovor o dugoročnom kreditu iz 2019.) te na razvoj širokopojasne infrastrukture (ugovor o kreditu iz 2022.).

Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 220.578,44 eura. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 1.845.314,81 euro (višak prihoda i primitaka za 2023. u iznosu od 1.345.253,55 eura i preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina do 2023. u iznosu od 500.061,26 eura) te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.624.736,37 eura. Odlukom o raspodjeli rezultata za 2024. određeno je da se ostvareni višak prihoda prenosi u narednu godinu te je planiran Izmjenama i dopunama Proračuna Općine za 2025.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2024., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 19.881.454,91 euro.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2024.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2024.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
1	2	3	4	
1.	Nefinancijska imovina	16.203.019,54	17.040.315,79	105,2
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	129.421,13	130.554,99	100,9
1.2.	Građevinski objekti	15.560.920,92	16.709.659,34	107,4
1.3.	Postrojenja i oprema	77.431,11	43.077,68	55,6
1.4.	Prijevozna sredstva	26.831,35	21.209,81	79,0
1.5.	Druga nefinancijska imovina	408.415,03	135.813,97	33,3
2.	Financijska imovina	2.885.462,96	2.841.139,12	98,5
2.1.	Novčana sredstva	1.872.680,54	1.855.369,04	99,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	53,09	53,09	100,0
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	577.213,48	580.398,83	100,6
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	386.984,08	366.368,18	94,7
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	48.531,77	38.949,98	80,3
	Ukupno imovina	19.088.482,50	19.881.454,91	104,2
3.	Obveze	3.142.485,20	2.723.946,46	86,7
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	40.701,78	34.330,51	84,3
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	0,00	209.638,21	-
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	3.101.783,42	2.479.977,74	80,0
4.	Vlastiti izvori	15.945.997,30	17.157.508,45	107,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	19.088.482,50	19.881.454,91	104,2

Koncem 2024. nefinancijska imovina iskazana je u vrijednosti od 17.040.315,79 eura i u odnosu na stanje početkom godine veća je za 837.296,25 eura ili 5,2 %, najvećim dijelom zbog ulaganja u izgradnju i uređenje obalnog pojasa – predio Makarska.

Vrijednosno najznačajnija nefinancijska imovina odnosi se na građevinske objekte u iznosu od 16.709.659,34 eura ili 98,1 %. Vrijednosno značajnija ulaganja u građevinske objekte odnose se na ulaganja u razvoj širokopojasne infrastrukture u iznosu od 5.396.630,84 eura, uređenje rive i obale u Sukošanu u iznosu od 1.735.592,67 eura, dogradnju dječjeg vrtića u Gorici u iznosu od 768.601,28 eura i uređenje obale u Sukošanu – predio Makarska u iznosu od 752.637,69 eura.

Prirodna bogatstva (zemljište) u iznosu od 130.554,99 eura odnose se na građevinsko zemljište.

Ukupna potraživanja koncem 2024. iskazana su u iznosu od 405.371,25 eura. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 366.368,18 eura, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 38.949,98 eura te druga potraživanja u iznosu od 53,09 eura. Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od 117.486,07 eura, naknade za uređenje voda u iznosu od 93.700,88 eura, komunalni doprinos u iznosu od 60.580,37 eura, porez na kuće za odmor u iznosu od 53.548,67 eura te potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine (građevinskog zemljišta) u iznosu od 38.949,98 eura. Tijekom 2024. za naplatu potraživanja upućivane su pisane opomene. Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci), koncem 2024. sva su potraživanja dospjela. Do konca ožujka 2025. naplaćeno je 358.663,75 eura ili 88,5 % dospjelih potraživanja.

Koncem 2024. obveze su iskazane u iznosu od 2.723.946,46 eura. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 2.479.977,74 eura, nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 209.638,21 euro i rashode poslovanja u iznosu od 34.330,51 euro. U odnosu na stanje početkom godine manje su za 418.538,74 eura ili 13,3 %.

Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci) dospjele obveze koncem 2024. iznose 243.968,72 eura, što čini 9,0 % ukupnih obveza. Vrijednosno značajnije dospjele obveze su obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 209.638,21 euro, koje čine 85,9 % dospjelih obveza. Do konca veljače 2025. dospjele obveze podmirene su u potpunosti. Nedospjele obveze koncem 2024. iznose 2.479.977,74 eura te se u potpunosti odnose na obveze za dugoročne kredite od tuzemnih institucija izvan javnog sektora. Ugovor o dugoročnom kreditu u iznosu od 331.807,02 eura odnosi se na izgradnju i opremanje dječjeg vrtića u Gorici. Glavnica kredita se otplaćuje u 40 jednakih tromjesečnih rata, prva rata dospjela je 30. rujna 2019., a zadnja rata kredita dopijeva 30. lipnja 2029. Ugovor o dugoročnom kreditu u iznosu od 265.445,62 eura odnosi se na rekonstrukciju građevine poslovno-gospodarske namjene Tržnica na malo u Sukošanu. Glavnica kredita otplaćuje se u 56 jednakih tromjesečnih rata, prva rata dospjela je 30. rujna 2020., a zadnja rata kredita dopijeva 30. lipnja 2034. Ugovor o dugoročnom kreditu u iznosu od 663.614,04 eura odnosi se na uređenje dijela obalnog pojasa u Sukošanu prema UPU, od lokalne prometnice L63108 do središnjeg gata. Glavnica kredita se otplaćuje u 56 jednakih tromjesečnih rata, prva rata dospjela je 30. rujna 2020., a zadnja rata kredita dopijeva 30. lipnja 2034. Ugovor o kreditu u iznosu od 6.237.972,00 eura odnosi se na razvoj širokopojasne infrastrukture na području općina Galovac, Sukošan, Sveti Filip i Jakov i Škabrnja. Glavnica kredita se otplaćuje u 52 jednake uzastopne tromjesečne rate, a prva rata dopijeva 30. rujna 2026. Ugovor o kreditu u iznosu od 345.947,99 eura odnosi se na dogradnju područnog vrtića Gorica. Glavnica kredita se otplaćuje u 36 jednakih uzastopnih tromjesečnih rata, a prva rata dopijeva 30. rujna 2026.

Projekti financirani u 2024.

Općina je u 2024. ostvarila prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna temeljem prijenosa EU sredstava za financiranje projekta razvoja širokopojasne infrastrukture na svom području i području susjednih općina, čija je provedba završena u prosincu 2023.

Cilj projekta je šira primjena informacijsko-komunikacijske tehnologije i razvitak digitalne ekonomije te ubrzanje gospodarskog rasta i povećanje društvenog boljitka. Općini je u 2024. doznačeno 753.394,54 eura za pokriće rashoda nastalih u 2023.

Sredstva za financiranje projekta prenesena su na temelju Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020. za razvoj širokopojasne infrastrukture na području općina Galovac, Sukošan, Sveti Filip i Jakov i Škabrnja, zaključenog u srpnju 2020. između Općine Sukošan, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije te Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije. Ukupna vrijednost projekta određena je u iznosu od 6.803.032,69 eura, ukupni prihvatljivi troškovi iznose 6.564.131,64 eura, bespovratna sredstva se dodjeljuju u iznosu od 4.751.246,35 eura, a razdoblje provedbe je od 1. studenoga 2018. do 31. listopada 2023. Dodatkom Ugovoru iz listopada 2023. rok završetka projekta produljen je do 21. prosinca 2023. Općina je u rujnu 2021. s izvoditeljem ugovorila projektiranje i građenje širokopojasne mreže po principu „ključ u ruke”. Izvoditelj je u ugovorenom roku, u studenome 2021., dostavio Idejno rješenje (idejni projekt) širokopojasne mreže. Predviđeno je postavljanje svjetlovodnih kabela u postojeću kabelsku kanalizaciju i na postojeću elektroenergetsku infrastrukturu, izgradnja nove kabelske kanalizacije u pojedinim dijelovima navedenih općina te polaganje podmorskog kabela do naseljenog otoka Babca na području Općine Sveti Filip i Jakov. Izgradnja je završena u prosincu 2023., čime je kućanstvima te poslovnim i javnim korisnicima na području navedenih općina omogućeno spajanje na širokopojasnu infrastrukturu, odnosno osigurana dostupnost optičkog interneta. Ukupni rashodi projekta ostvareni od njegova početka do konca 2024. iznose 5.661.242,23 eura, od čega je iznos od 104.501,67 eura ostvaren u 2022., iznos od 5.385.421,10 eura u 2023., a iznos od 171.319,46 eura u 2024. Izgrađena širokopojasna mreža vlasništvo je općina koje su sudjelovale u projektu, a upravljanje mrežom povjereno je trgovačkom društvu u njihovu suvlasništvu.

Javna nabava

Općina je javni naručitelj i obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 144/22), Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23) te drugih provedbenih propisa koji uređuju područje javne nabave.

Općina je donijela Plan nabave za 2024. u siječnju 2024. te šest izmjena i dopuna Plana nabave, od kojih su šeste izmjene i dopune Plana nabave donesene u prosincu 2024. Planom nabave, nakon posljednjih izmjena i dopuna, planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 3.146.750,00 eura bez poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV), od čega pet otvorenih postupaka javne nabave ukupne vrijednosti od 2.382.000,00 eura te 53 postupka jednostavne nabave ukupne vrijednosti od 764.750,00 eura. Vrijednosno značajnije planirane nabave odnose se na izgradnju zgrade društvene namjene u Gorici procijenjene vrijednosti od 1.000.000,00 eura te izgradnju i uređenje obalnog pojasa u Sukošanu, u skladu s urbanističkim planom uređenja predjela Makarska, procijenjene vrijednosti od 800.000,00 eura. Plan nabave te njegove izmjene i dopune objavljeni su na mrežnim stranicama Općine, a u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske objavljen je Plan nabave te njegove izmjene i dopune, kao i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, koji se ažurira.

Postupke nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 26.540,00 eura te radova do 66.360,00 eura (jednostavna nabava) Općina je uredila Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave, koji je donio općinski načelnik u ožujku 2024., kojim su utvrđena pravila, uvjeti i postupci nabave robe i usluga te radova do navedenih pragova.

Do ožujka 2024. na snazi je bio Pravilnik o provedbi postupaka nabave bagatelne vrijednosti, koji je donio općinski načelnik u siječnju 2014. Navedeni pravilnici objavljeni su na mrežnim stranicama Općine. Spomenutim Pravilnikom iz ožujka 2024. određeno je da se nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti manje od 9.290,00 eura provodi izdavanjem narudžbenice ili zaključivanjem ugovora s jednim gospodarskim subjektom po vlastitom izboru. Nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 9.290,00 eura, a manje od 26.540,00 eura za nabavu roba i usluga, odnosno 66.360,00 eura za radove započinje donošenjem odluke o nabavi, a provodi se tako da naručitelj poziva najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru na dostavu ponuda sukladno uvjetima i zahtjevima iz poziva na dostavu ponuda. Poziv može biti objavljen i na mrežnim stranicama. Kriterij odabira je najniža cijena. Certifikat u području javne nabave ima dvoje zaposlenika (viši stručni suradnik za EU fondove te viša stručna suradnica za financije i računovodstvo).

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2024., koje je objavljeno u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u ožujku 2024., tijekom godine nabavljeno je roba, radova i usluga u vrijednosti od 506.521,69 eura bez PDV-a, od čega se 30.730,79 eura odnosi na ugovorenu vrijednost radova po provedenim otvorenim postupcima javne nabave, a 475.790,90 eura na vrijednost jednostavne nabave (324.337,29 eura na radove, 83.511,00 eura na usluge i 67.942,61 euro na robe).

Revizijskim postupcima provjeren je jedan postupak javne nabave procijenjene vrijednosti od 663.590,50 eura bez PDV-a i sedam postupaka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 212.268,50 eura bez PDV-a. Pregledani postupci javne nabave provedeni su u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, a postupci jednostavne nabave u skladu s odredbama Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave.

III. REVIZIJA ZA 2024.

Postupci revizije provedeni su od 4. veljače 2025. do 02. ožujka 2026.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Općine.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19, 108/20, 158/23 i 154/24)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
3. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17, 138/20, 151/22 i 114/23)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
6. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 11. (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22)
7. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16, 101/17, 114/22 i 114/23)
8. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
9. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10 i 10/23)
10. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 32/20 i 145/24)
11. Zakon o turističkoj pristojbi

12. Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17, 66/19 i 36/24)
13. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2024. godinu (Narodne novine 149/23 i 125/24)
14. Zakon o vatrogastvu (Narodne novine 125/19, 114/22 i 155/23)
15. Zakon o elektroničkim medijima (Narodne novine 111/21 i 114/22)
16. Zakon o javnoj nabavi
17. Zakon o Središnjem registru državne imovine
18. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske
19. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
20. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
21. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (Narodne novine 85/23)
22. Pravilnik o provedbi postupaka nabave bagatelne vrijednosti
23. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave
24. Uredba o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
25. Uredba o klasifikaciji radnih mjesta u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 74/10, 125/14 i 48/23)
26. Uredba o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru (Narodne novine 36/04, 63/08, 133/13 i 63/14)
27. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku i na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Općine. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori i javna nabava te su dane osnovne činjenice u vezi s projektima financiranim u 2024. Obavljeni su razgovori s općinskim načelnikom i drugim zaposlenicima Općine te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provjera naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2014.

Nalaz za 2024.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2024. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2024. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, rashode i javnu nabavu.

1. Planiranje i izvršenje proračuna

1.1. Proračun te Izmjene i dopune Proračuna za 2024. doneseni su u skladu s propisima i objavljeni u službenom glasilu te na mrežnim stranicama Općine.

Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu od 6.785.000,00 eura te rashodi i izdaci u iznosu od 8.235.000,00 eura. Planirano je korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 1.450.000,00 eura. Izmjenama i dopunama Proračuna, donesenim u listopadu 2024., prihodi i primici planirani su u iznosu od 8.004.685,19 eura, što je 1.219.685,19 eura ili 18,0 % više od planiranih Proračunom, a rashodi i izdaci u iznosu od 9.850.000,00 eura, što je 1.615.000,00 eura ili 19,6 % više od planiranih Proračunom. Planirano je korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 1.845.314,81 euro.

U odnosu na Proračun, Izmjenama i dopunama Proračuna vrijednosno značajnije povećani su prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 1.055.462,00 eura ili 228,8 %, zbog očekivanih prihoda u dijelu isplate kapitalne pomoći iz državnog proračuna za financiranje razvoja širokopojasne infrastrukture na području općina Galovac, Sukošan, Sveti Filip i Jakov i Škabrnja te izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova za 821.387,44 eura ili 158,4 %, zbog otplate glavnice primljenih kredita i zajmova za spomenuto financiranje razvoja širokopojasne infrastrukture. S obzirom na značajno odstupanje ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, trebalo ih je realnije planirati.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti planiranju kako bi proračun bio realniji i pouzdaniji te u funkciji praćenja ostvarenja planiranih programa i aktivnosti.

Proračunom za 2024. proračunska zaliha planirana je u iznosu od 6.500,00 eura. Proračunska zaliha korištena je u iznosu od 6.464,65 eura. Na temelju zamolbi korisnika i rješenja općinskog načelnika, iz sredstava proračunske zalihe isplaćena je pomoć udruzi za zaštitu i očuvanje tradicije u iznosu od 5.000,00 eura i redovno poslovanje motociklističkom klubu u iznosu od 1.464,65 eura. Prema odredbama članka 65. Zakona o proračunu, sredstva proračunske zalihe se koriste za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških i ostalih nepredvidivih nesreća odnosno izvanrednih događaja tijekom godine. Zbog navedenog, proračunska zaliha nije trebala biti korištena za financiranje redovnog poslovanja motociklističkog kluba i udruge.

Državni ured za reviziju nalaže proračunsku zalihu koristiti za namjene propisane odredbama Zakona o proračunu.

U skladu s odredbama članka 26. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te odredbom članka 2., stavka 9. Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u prosincu 2021. donesen je Provedbeni program Općine za razdoblje 2021. – 2025. Provedbenim programom određeni su ciljevi, prioriteti, mjere, aktivnosti i razvojni projekti Općine, a usklađeni su s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. te Županijskom razvojnom strategijom Zadarske županije. Strateški okvir utvrđen je kroz 14 razvojnih mjera, i to: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, odgoj i obrazovanje, briga o djeci, socijalna skrb, kultura, tjelesna kultura i sport, zaštita i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarna i civilna zaštita, promet i održavanje javnih prometnica, gospodarski razvoj, lokalna uprava i administracija (redovan rad i funkcioniranje izvršne i predstavničke vlasti te upravnog odjela) i demografija u okviru kojih je 39 aktivnosti.

Prema Provedbenom programu vizija Općine obuhvaća usklađenost života s kvalitetnom infrastrukturom, razvijenim lokalnim institucijama te očuvanim lokalnim gospodarstvom. Misija Općine predstavlja pružanje visokog standarda kvalitete usluge lokalne samouprave, povećanje kvalitete života svih građana te unaprjeđivanje gospodarstva i cjelokupne zajednice. Općina ne prati ostvarenje provedbe navedenog Programa te za 2024. nije sastavila godišnje izvješće o provedbi. Prema odredbi članka 26., stavka 5. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, jedinica lokalne samouprave izvješćuje putem lokalnog koordinatora godišnje regionalnog koordinatora Koordinacijsko tijelo o provedbi provedbenog programa. Prema odredbi članka 47. navedenog Zakona, javno tijelo na svojim mrežnim stranicama objavljuje izvješća o provedbi i rezultatima vrednovanja provedbe akata strateškog planiranja iz svoje nadležnosti.

Nadalje, strategija upravljanja imovinom je obvezujući dokument u funkciji učinkovitog, djelotvornog i transparentnog upravljanja državnom imovinom. Strategijom se određuju dugoročni ciljevi i smjernice upravljanja državnom imovinom, uzimajući u obzir gospodarske i razvojne interese Republike Hrvatske. Prema odredbama Zakona o Središnjem registru državne imovine, pod pojmom državne imovine podrazumijeva se i imovina jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, imovina trgovačkih društava, zavoda i drugih pravnih osoba čiji je osnivač jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, imovina ustanova kojima je jedan od osnivača jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, imovina ustanova kojima je jedan od osnivača ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave te javni oblici državne imovine koji su tim pravnim osobama na temelju posebnog propisa ili pravnog posla dani na upravljanje ili korištenje bez obzira na visinu vlasničkih udjela. Općina je donijela Strategiju upravljanja imovinom za razdoblje od 2016. do 2023.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine u skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske. Nadalje, preporučuje donijeti strategiju upravljanja i raspolaganja općinskom imovinom.

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su i vode se propisane poslovne knjige. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji za 2024. i dostavljeni nadležnim institucijama.

Nepravilnosti se odnose na evidentiranje poslovnih događaja, popis imovine i obveza, izvanbilančne zapise i na rashode za naknade vanjskim suradnicima (savjetnicima).

– Poslovne knjige i evidentiranje poslovnih događaja

Rashodi za naknade članovima predstavničkih i izvršnih tijela ostvareni su u iznosu od 20.315,52 eura, od čega se 15.025,14 eura odnosi na naknade savjetnicima općinskog načelnika. Naknade savjetnicima obračunane su na temelju knjigovodstvenih isprava koje ne sadrže podatke o obavljenim savjetničkim poslovima, odnosno spomenute isprave ne sadrže naznaku poslovnog događaja u vezi s kojim su nastale te se ne može potvrditi opravdanost korištenja savjetničkih usluga. Prema odredbi članka 54. Statuta Općine, u Općini se ustrojava savjetodavno radno tijelo kao potpora općinskom načelniku u pojedinim područjima iz njegova djelokruga rada. U 2024. općinski načelnik je imao dva savjetnika. Mjesečne netonaknade savjetnika ugovorene su u iznosu od 450,00 eura, odnosno 650,00 eura. Odlukama o imenovanju članova savjetodavnog radnog tijela općinskog načelnika obveza izvješćivanja o obavljenim savjetničkim poslovima nije propisana te nije utvrđeno o kojim pitanjima i u kojim pojedinim područjima je potrebno obavljati poslove stručnog savjetovanja i davanje stručnog mišljenja. O poslovima i vremenu obavljanja poslova savjetnika nisu sastavljena izvješća s pregledom obavljenih poslova niti je pribavljena druga vjerodostojna dokumentacija koja bi potvrdila da su poslovi savjetovanja obavljani.

Prema odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjuje do konca 2024., knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Istovjetno je propisano odredbama članka 6. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže propisati obvezu izvješćivanja o radu savjetnika ili na drugi način osigurati izvješćivanje kako bi dokumentacija u vezi s poslovima savjetovanja (izvješća) bila uredna i vjerodostojna u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine evidentirana je u glavnoj knjizi i iskazana u financijskim izvještajima za 2024. u iznosu od 17.040.315,79 eura. Za dugotrajnu nefinancijsku imovinu obračunan je ukupan ispravak vrijednosti imovine do konca 2024. u iznosu od 5.021.161,52 eura.

Općina nije ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima (kao što su inventarni broj, datum stavljanja u uporabu, oznaka ulaznog računa, lokacija i drugi podaci o imovini za potrebe nadzora i praćenja poslovanja) te se ne može potvrditi točnost podataka o vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima.

Prema odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., a koji se primjenjivao u knjigovodstvenim evidencijama do konca 2024., propisano je da pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja, iz čega proizlazi da podaci u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi trebaju biti usklađeni. Također, propisano je da je obvezna analitička knjigovodstvena evidencija i evidencija dugotrajne nefinancijske imovine koja se vodi po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima. Proračun, ako izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige ne osigurava potrebne podatke, između ostalog, vodi analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima.

Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23) stupio je na snagu 30. prosinca 2023., a Pravilnik o izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 154/24) stupio je na snagu 31. prosinca 2024. i u knjigovodstvenim evidencijama su u primjeni od siječnja 2025. (dalje u tekstu: novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu). Odredbama članaka 13. i 14. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da pomoćne poslovne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja, odnosno da su analitičke knjigovodstvene evidencije organizirane kao analitička knjigovodstva, a zbroj dugovnog i potražnog prometa na svim analitičkim računima pomoćne poslovne knjige mora biti jednak prometu na odgovarajućem računu glavne knjige. Također, propisano je da je obvezna analitička knjigovodstvena evidencija i evidencija dugotrajne nefinancijske imovine koja se vodi po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i ispravak vrijednosti) te s drugim potrebnim podacima.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i ispravak vrijednosti) te s drugim potrebnim podacima (kao što su inventarni broj, datum stavljanja u uporabu, oznaka ulaznog računa, lokacija i drugi podaci o imovini za potrebe nadzora i praćenja poslovanja) u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Potraživanja su koncem 2024. evidentirana u glavnoj knjizi i iskazana u financijskim izvještajima u iznosu od 405.371,25 eura, što je 30.197,69 eura ili 6,9 % manje u odnosu na početak godine. Smanjenje potraživanja posljedica je bolje naplate pojedinih prihoda (komunalnog doprinosa i komunalne naknade), kao i poduzimanja mjera naplate potraživanja u 2024. Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci), koncem 2024. sva su potraživanja dospjela. Do konca ožujka 2025. naplaćeno je 358.663,75 eura ili 88,5 % dospjelih potraživanja.

Vrijednosno značajnija potraživanja odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od 117.486,07 eura, naknade za uređenje voda u iznosu od 93.700,88 eura, komunalni doprinos u iznosu od 60.580,37 eura, porez na kuće za odmor u iznosu od 53.548,67 eura te potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine (građevinskog zemljišta) u iznosu od 38.949,98 eura. Poslove utvrđivanja i naplate poreza na potrošnju i poreza na promet nekretnina obavlja Porezna uprava. Analitičke knjigovodstvene evidencije potraživanja ustrojene su po vrsti prihoda prema subjektima i računima, ali ne i prema rokovima dospjeća te Općina ne raspolaže podacima o strukturi dospjelih potraživanja po starosti. Prema odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjivao do konca 2024., pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici, između ostalog, obvezno vode analitička knjigovodstva potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i dr.). Prema izvješću Porezne uprave, stanje nenaplaćenih potraživanja za porez na promet nekretnina na dan 31. prosinca 2024. iznosi 94.175,67 eura. Navedeni iznos nije evidentiran u poslovnim knjigama niti iskazan u financijskim izvještajima. Odredbama članka 36. navedenog Pravilnika propisano je da skupina računa 16 – potraživanja za prihode poslovanja, između ostalog, sadrži i potraživanja za poreze. Navedeno je propisano i odredbama članaka 14. i 41. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti analitičku evidenciju potraživanja prema rokovima dospelosti potraživanja te evidentirati u glavnoj knjizi potraživanja za porez na promet nekretnina prema izvješću Porezne uprave, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kako bi podaci o potraživanjima u financijskim izvještajima bili točni.

Ispravak vrijednosti potraživanja nije proveden. S obzirom na to da analitičke evidencije, odnosno glavna knjiga ne sadrži podatke o dospelosti potraživanja, nisu osigurani podaci potrebni za provođenje ispravka vrijednosti potraživanja (dospjela potraživanja od jedne do tri godine, iznad tri godine te za koja je pokrenut stečajni, odnosno likvidacijski postupak nad dužnikom). Revizijom je utvrđeno da je Općina imala potraživanja starija od godinu dana za koja je bila propisana obveza ispravka vrijednosti. Prema odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ispravak vrijednosti potraživanja provodi se na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana te pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a ako se s naplatom kasni više od tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %. Ispravak vrijednosti potraživanja ne predstavlja promjenu u vrijednosti imovine i obveza, a provodi se zaduženjem odgovarajućeg osnovnog računa u razredu 9 Vlastiti izvori i odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa ispravka vrijednosti potraživanja. Bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja, u skladu s navedenim Pravilnikom proračuni i proračunski korisnici moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti. U potpunosti ispravljena potraživanja zadržavaju se u bilančnoj evidenciji sve do trenutka prestanka postojanja pravne osnove za njihovu naplatu.

Odredbama članka 129. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko dvije godine i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni više od dvije godine i ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Odluka o popisu imovine i obveza te imenovanju povjerenstva za popis donesena je u studenome 2024. Povjerenstvo za popis je u siječnju 2025. sastavilo Izvještaj o popisu imovine i obveza za 2024., bez priloženih popisnih lista iz kojih bi bilo vidljivo da je popis proveden. Navedeni Izvještaj dostavljen je općinskom načelniku. Odluka općinskog načelnika o prihvaćanju navedenog Izvještaja nije donesena.

Revizijom je utvrđeno da popis imovine i obveza za 2024. nije proveden te Općina nije utvrdila stvarno stanje i odgovaraju li podaci evidentirani u poslovnim knjigama stvarnom stanju imovine i obveza. Obveza obavljanja godišnjeg popisa imovine i obveza propisana je odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se primjenjivao u knjigovodstvenim evidencijama do konca 2024. Nadalje, Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je Ministarstvo financija donijelo u prosincu 2015., uređena je metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa. Odredbom članka 14. navedenog Pravilnika, između ostalog, utvrđeno je da se popis imovine i obveza mora sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Osnovna svrha popisa imovine i obveza je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza, prema kojem se knjigovodstvena stanja usklađuju s popisom utvrđenim odnosno stvarnim stanjem. Odredbama članka 221. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na isti način je propisano provođenje popisa imovine i obveza.

Državni ured za reviziju nalaže na kraju svake poslovne godine provoditi godišnji popis imovine i obveza, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

– Izvanbilančni zapisi

Općina u poslovnim knjigama nema evidentirane ni u financijskim izvještajima iskazane izvanbilančne zapise, iako vodi sudske sporove kao tužitelj i tuženik te izdaje i prima instrumente osiguranja plaćanja (mjenice i zadužnice). Prema odredbi članka 109. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva i kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku te ostali izvanbilančni zapisi. Navedeno je propisano i odredbama članka 109. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu prema kojem osim navedenih izvanbilančni zapisi sadrže i preuzete obveze po ugovorima, obveze po osnovi kapitala na poziv te potraživanja po ugovorima o dodijeljenim bespovratnim sredstvima.

Državni ured za reviziju nalaže izvanbilančne zapise evidentirati u poslovnim knjigama te ih iskazivati u financijskim izvještajima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

3. Rashodi

- 3.1. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 5.963.317,53 eura, a vrijednosno značajniji udjel imaju rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.834.485,09 eura ili 30,8 %, materijalni rashodi u iznosu od 1.169.610,55 eura ili 19,6 %, izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 964.890,32 eura ili 16,2 % te pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 849.177,30 eura ili 14,2 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Nepravilnost se odnosi na program građenja objekata i uređaja komunalne infrastrukture (u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine).

Proračunom i Programom građenja komunalne infrastrukture te njegovim izmjenama za 2024. planirana su sredstva u iznosu od 4.452.800,00 eura. Spomenutim Programom planirana su sredstva za izgradnju i uređenje dječjih vrtića u iznosu od 885.000,00 eura, izgradnju i uređenje društvenih prostorija u iznosu od 710.000,00 eura, uređenje osnovne škole u iznosu od 10.000,00 eura te širokopojasni internet u iznosu od 10.000,00 eura. Rashodi za izgradnju i uređenje dječjih vrtića ostvareni su u iznosu od 397.312,80 eura, a za širokopojasni internet u iznosu od 171.319,46 eura, dok rashodi za izgradnju i uređenje društvenih prostorija, odnosno uređenje osnovne škole nisu ostvareni. Dječji vrtići, osnovne škole, širokopojasna infrastruktura i društvene prostorije nisu komunalna infrastruktura te rashode za njihovo građenje nije trebalo planirati Programom građenja komunalne infrastrukture. Prema odredbama članka 59. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura su nerazvrstane ceste, javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javna parkirališta, javne garaže, javne zelene površine, građevine i uređaji javne namjene, javna rasvjeta, groblja i krematoriji na grobljima i građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza. Osim navedenih građevina, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i druge građevine komunalne infrastrukture, ako služe za obavljanje komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže u programu građenja komunalne infrastrukture planirati samo one rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

4. Javna nabava

- 4.1. Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na opći akt o jednostavnoj nabavi.

Do ožujka 2024. na snazi je bio Pravilnik o provedbi postupaka nabave bagatelne vrijednosti koji je donio općinski načelnik u siječnju 2014., nakon čega su postupci jednostavne nabave uređeni odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave, koji je na snazi od ožujka 2024. Nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti manje od 9.290,00 eura Općina provodi izdavanjem narudžbenice ili zaključivanjem ugovora s jednim gospodarskim subjektom po vlastitom izboru.

Nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 9.290,00 eura, a manje od 26.540,00 eura za nabavu roba i usluga, odnosno 66.360,00 eura za radove započinje donošenjem odluke o nabavi, a provodi se tako da naručitelj poziva najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru na dostavu ponuda sukladno uvjetima i zahtjevima iz poziva na dostavu ponuda. Poziv može biti objavljen i na mrežnim stranicama Općine. Prema odredbama članka 15. Zakona o javnoj nabavi, pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije. Načela javne nabave propisana odredbama članka 4. navedenog Zakona su načelo slobode kretanja robe, slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti. Naručitelj je obvezan primjenjivati odredbe navedenog Zakona na način koji omogućava učinkovitu javnu nabavu te ekonomično i svrhovito trošenje javnih sredstava.

Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave donio je općinski načelnik. Predstavničko tijelo općine, grada i županije u svom samoupravnom djelokrugu donosi odluke i druge opće akte u skladu sa svojim statutom, sukladno odredbama članka 73., stavka 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Prema odredbi članka 34. Statuta Općine, donošenje općeg akta o jednostavnoj nabavi u nadležnosti je predstavničkog tijela, a ne općinskog načelnika.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave u skladu s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i Statuta Općine. Također, preporučuje preispitati prag vrijednosti jednostavne nabave izravnim ugovaranjem, utvrđen Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave, te utvrditi niži prag za nabavu roba, radova i usluga koje se mogu nabaviti izravnim ugovaranjem, odnosno na temelju pribavljene ponude od jednog gospodarskog subjekta.

Općina u cijelosti prihvaća naloge i preporuke te navodi da ih prepoznaje kao ključne smjernice za unaprjeđenje sustava internih kontrola i osiguranje veće učinkovitosti u daljnjem poslovanju.